

מ א ג

פרוטוקול מס' 17 /
מישיבת ועדת הכלכלה
מיום ג' ב' בשבט תשט"ו - 25.1.55
בשעה 17.00

חברי הועדה:

השתתפים:

- א. כהן - היו"ר
- י. גורלי
- ב. אבניאל
- ז. ניצני
- ד. פלדמן
- ס. פרלשטיין

מוזמנים:

- מר בלאס - היועץ לעניני המים לממשלת ישראל
- מר כהנא - מטעם מינהל המים
- מר הולצמן - מטעם מינהל המים
- מר שלגי - מטעם משרד המספחים
- מר גורדלט - מטעם משרד החקלאות

חוק הפיקוח על קידוחי מים.

סדר-הדיון:

מני פותח את הישיבה.
בסדר היום - חוק הפיקוח על קידוחי מים.

היו"ר א. כהן:

מני רוצה להציג כמה שאלות ביחס לרקע החוק:

ב. אבניאל:

א) מהי בקורים כלליים תכנית המים העומדת לבצוע ב-1955, וכמה תעלה תכנית זו, כמה מזה כסף צבורי וכמה כספים חוזרים?

ב) קראתי במינהל מקום שתכנית הנוצאת של "סקורות" בשנת 1955 מגיעה ל-40 מליון לירות. אם זה נכון, רצוני לדעת מהו הקטר בין סקורות וגופים מטלתיים ביחס לסכום כל כן גדול של הוצאה.

ג) כיצד מבצעת סדרות את עבודותיה? מני יודע שהיא מסרה עבודות גדולות לגיו"ר יובל-גד. מניין מני יודע שהעבודה שבמסגרת בשני מליון לירות שנות באמת 2 מליון לירות ולא מליון ורבע לירות? מני רוצה לדעת כיצד מעלת הבקורת בשטח זה?

ד) מה הן השמועות על הטענות לתכנית הירקון-הנגב

היא טיותרת?

ה) מהו הדיכוי המתנהל סביב העברת מילוי בצבורות סבורים או בתעלות פתוחות? האם נפתרה השאלה, ודקה הן הדעות השונות בענין זה בעד ובנגד?

מינני יודע מה השאלות שהעליתי בפניכם הן כל השאלות הקרדינליות הקיימות בשטח זה, אבל הן שאלות רציניות שכן הדין שועדת הכלכלה תדון בהן, כי במידה שיש צורך בשטח זה מינני יודע אם מבו צריכים לקבל את החוק כמו שהוא!

היו"ר הן כהן:
השאלות ששאל חבר הכנסת אבניאל הן בצבורות וחשובות, ואם מני בזכר לדיון דומה לזה שהיה לפני שבתים בוועדת הכלכלה, על תכנון המים לישראל, הרי דיון זה נמשך כמה ישיבות. גם הפעם לא נוכל להקיף בנשוא זה בדיקת מספר. אין לי ספק שהשאלות שעורר סר אבניאל אינן סגורות בחוק אלא בעקיפין. מינני מתנגד לדיון בשאלות המים, כי מאז הדיון הקודם עברה שנה וחצי, אבל הייתי מציע שטר אבניאל יסכים לעריכת דיון זה באחת מישיבות הבקר של הוועדה לאחר שתסיים את הדיון בפרשת זיופי הסזון. לדיון זה בזמין את נציגי תה"ל, מקורות וטר החקלאות, ואז נוכל לדון בו בכל היקפו.

החוק הזה קטור עם הצורך לפקח על קידוחי מים, היות ונתגלה כי באיזור החוף ישנן שכונות מסוימות שיש בהן מינני הפלחה, ובלמלא לא הונחו שום צנורות לנגב ולא הייתה קיימת תה"ל, היה צורך בחוק זה, במקרה שהיה מתגלה כי אחת הברזות טרפה מינני הפלחה.

ב. אבניאל:
במליאה הייתי בין מחייבי החוק וגם הצבעתי בעד העברתו לוועדה. אני גם עכשו בין מחייבי החוק, אבל אריך שהיו"ר יבין שבועדה יותר מאשר במליאה יש מקום לבירור הבעיות הקשורות סביב לחוק. לכן אני טוכן לקבל את הצעתך בתיקון אחד, שעל השאלות העובדתיות יענו לי בקצרה עכשו ומה כל הבעיה נעביר לישיבת הבקר.

סר כהנא:
הדברים שאוסר עכשו יהיו להם שני חסרונות: א) אין עוד תקציב פיתוח לשנת 1955/56 ואין מדבר רק על הצעות; ב) אני מדבר מבלי שאהיה טוכן לכך, כי לא ידעתי שבישיבה זו יועלו שאלות מסוג זה.

כפי שידוע לי כרגע ההצעה המרליטנרית לגמרי של שר האוצר בעניני מים לשנה זו היא בערך בסכום של 35-33 מליון לירות, שהם צריכים להתחלק כן סכום של 20 מליון לירות ילך לטקורות, סכום של 6 מליון לירות לתה"ל, סכום של 4 מליון לירות לטקורות לסדרי השקעה בהתישבות, שני מליון לירות לסוכנות היהודית בסביל ההתישבות החדשה. לזה מצטרף סכום של מליונים אחדים לצרכי הרטורות המקומיות. ולזה צריך להוסיף אמצעים שיוסקעו על ידי גורמים פרטיים במובן המשפטי של המלה. כן שסותר להניח שבשנה זו יוסקע סכום של 70-75 מליון לירות לצרכי המים במדינה על ידי גורמים צבוריים פרטיים. סכום זה דומה לסכום שהוסקע משתקד.

ביח"ר יובל-גד סרת לעת עתה בעיקר את המפעל הארצי, כי הוא מיצר צנורות המיועדים לקו ירקון-הנגב, ולקונים החל מ-30 צול במקומות שונים בארץ. מפעל זה נמצא בתעלות של סולל-כרזה וטקורות, ועומד תחת פיקוחם של שני מפעליה אלה. אני מניח שיש פיקוח על המכירים, אבל מחוץ לזה אין כל פיקוח אחר, כמו שאין פיקוח על מפעליה אחרים מיצרים צנורות.

היו"ר א. כהן: היש עוד קלייבנים לצנורות של יובל-גד?

סר כהנא: הקלייבנס העיקרי הוא טקורות, ומעט מעט העיריות. המחזור הכללי של יובל-גד הוא סביב ל-4-5 מליון לירות.

היו"ר מ. כהן:

הצו עובדים לדיון בסעיפי החוק.

סעיף 1 - "הגדרות".

ב. מבנימל:

האם הגדרה זו חלה על אותו מקרה בבית שטן, שעות
נקודות התלימות של הפועל המזרחי מברשותיו היו מקורות
מים, על יסוד זכות חוק והחוק הקיים עד עכשיו התנגדו להשתתף בהוצאות כי
להרחיב ולהעביר את רשת המים למקומות אחרים.

מר בלאס:

ענין זה אינו שייך לחוק זה. זה חוק לפיקוח על קדוחי מים

ב. מבנימל:

מה טעם שבחוק חוק לגבי בור קטנטנה, עם כל החסיבות
בזה, מבלי לתת כל אפשרות של השמעה והתערבות במקרים
של מי-ניצול יעיל של מים? מדוע לא נכניס תיקון שיאפשר להתערב במקרים
אלה?

היו"ר מ. כהן:

מינובי חושב שמישהו יבדוק לענות לך על שאלה זו, כי
באשר לנו שמיין כל חוק להסדרת עניני המים העליונים.
ומילוי זה חוק הבא להסדיר את עניני המים התת-קרקעיים והמטרה החדשה - לסבוע
המלחה המים.

מר בלאס:

במסרה לממשלה הצעת חוק כללי של מים, והצעה זו
יש תשובה לשאלות מר מבנימל. חוק זה עובד על ידי
ועדה צבורית של 32 איש ברשותו של מר מ. הלפרין. הקדמנו הצעת חוק זה
כי פה יש טכנה מסכית של המלחה מים. אם בבית שטן מיין שימושי יעיל במים,
לא על ידי חוקים אפסר לבנות זאת חלל על ידי הקמת מפעל, ומקיימים עכשיו מפעל
שיסבוע את בזבוז המים.

הענין הנוגע לחוק זה הוא דחוף מאד, כי מקור זה של
מים עלול להתקלקל על ידי שמיכה גלתי סדירה, מה הממשלה מינה מעובינות להתערב
בענין הגעלות, הלא רק לסטור על מקור זה מפני מסון.

סעיף 1 - הגדרות - בתקבל

היו"ר מ. כהן:

סעיף 2 - "התקנת בור".

ב. מבנימל:

האם במקרה של סירוב שטן רשיון לקדוח בור לבעל
מטעים, מיין זה מן המדק שבניזור לו בצורה אחת על מנת

שטטעיו לא יתיבטו?

היו"ר מ. כהן:

לגבי תכניות המטעים למיזורים רבים, האם תוכלו להגיד
במקרים מסויימים: רבות, אל תטעו כי יתכן שלא נתן

לכם רשות לקדוח בור?

מר כהנא:

כן.

מר בלאס:

בני סתמר לעצמי שמי שיש לו מטעים, יש לו מים ומיין
שום בר-דעת שיגיד לו: אינך את פרדסיך ולא יהיו לך
מים. מבחינה פיזית באיזור החוף שכבת המים אינה מכויבת; היא מכויבת כאשר
שוממים יותר מדי, ואז לא רק איש אחד יסבול אלא כל המיזור, ואז הפתרון
הוא להעביר לאותו איזור מים ממקום יותר רחוק.

סעיף 2 - התקנת בור - בתקבל

היו"ר מ. כהן:

סעיף 3 - "רשיון קדיחה".

ר. פלדסון:

באשר כעת שמישר לבטל רשיון לאחד ביצוע שמיבת המסיון.
מדוע אי אפשר לבחון את הדבר לפני שמיבת המסיון כדי

טאדו לא יסקיע כספו לזומ?

טר בלאס:

כאשר מדם יבוא לבקש רשיון לקדוח באיזור מסויים
שאין בו מים, צוהיר אותו וצגיד לו כי איצנו
מייעצים לו לקדוח באיזור זה. במקרה זה מתן הרשיון יהיה כעמדה בתנאים.

פ. פולסטין:

אני בכל זאת מתקשה להבין כיצד מתח מתחילים לעצמכם
הפעלת חוק זה.

טר כהנא:

אני רוצה להביא בפניכם עובדה מהשגועות האחרונות.
מסדר החקלאות אינו מאשר שום הלוחה לעביני מים
מבלי לקבל אישור של מינהל המים, ואנו דביים בכל דבר מתוך המספקים הקיימים
בחוק זה. קרה לנו במקרה בעסק חפר, והוצפנו בסני סוגי מתבנים: סוגד
אחר - בקשות לקידוחים חדשים, וסוג שני - הודעות על הפלחת המים. לכל
מבקשי רשיונות לקידוחים עבינו כל מין לדבר על קידוחים באיזור עסק חפר.
כיצדנו את כל האיזור המייצג 30 וכמה יטובים, ישבנו מתח בירה עיון, ומיטב
המוסחים שלנו הרצו בפניהם על המרובלטה באיזור זה. והמסקנה היתה שאיזור
זה טוברה להתאחד לבקורה איזורית תכולנית אחת. כך אנו מתחילים לנו את
בצוע החוק בפועל.

פ. פולסטין:

לפעמים אנו עדים לפרסום ידיעות על גלוי מקורות
מים במקום שמתח לא שיערתם שיש מים. האם מתן
הרשיונות יתבסס על ההשערות שלכם, יכול להיות שאם פעם לא יתגלו מקורות מים
חדשים.

טר בלאס:

לאורך החוף, איפה שישנם קידוחים, אין שום דבר חדש.
כולנו שואבים מנותו מקור. ליזמה צבורית קטנה
באיזור זה אין מה לחוש. לעומת זאת אנו מעריכים שבאיזור חברון נעלמו מי
הגשמים, ויש הערכה שהם עברו לאיזור באר שבע. זה דבר אחר. אבל שם זה
קידוח של 600 מטר, וקידוחים אלה שייכים לתכנית המיתוח. כל מדם פרטי
שיבוא לבקש רשיון לקידוח כזה, תבוא עליו ברכה. פה מדובר על קידוחים
בטוחים של 70 מטר שאין בהם אפשרות של גילויים חדשים.

סעיף 3 - "רשיון קדיחה" - בתקבל

היו"ר א. כהן:

סעיף 4 - "רשיון קדיחה לצורך חיפוש, כרייה וכו'".

סעיף 4 - בתקבל

היו"ר א. כהן:

סעיף 5 - "ערר על החלטת המנהל"?

האם הכוונה היא סמט לערער במני המטפלה?

הועדה יכולה לשנות זאת.

טר שלגי:

אני מציע לכתוב: הסר המטובה על ביצוע חוק זה.

ר. פלדמן:

הצעת טר פלדמן - בתקבל

סעיף 5 בתיקון שנתקבל לפי הצעת טר פלדמן - בתקבל

היו"ר א. כהן:

סעיף 6 - "פיקוח וגדיקה".

סעיף 6 - בתקבל

היו"ר א. כהן:

סעיף 7 - "החזרת המצב לקדמותו".

סעיף 7 - בתקבל

היו"ר א. כהן:

סעיף 8 - "עבירות ועונשין"?

סעיף 8 - בתקבל

היו"ר א. כהן:

סעיף 9 - "אי-תחולה".

מר שלגי:

בחוק הנפט נתנו זכויות לקדוח סיים לבעלי זכויות נפט.
אלמלא היינו כותבים סעיף זה היה יוצא שאותם בעלי
זכויות היו בזקקים לרשיון חדש.

סעיף 9 - בתקבל

היו"ר א. כהן:

סעיף 10 - "תחולת סקודת בנין ערים 1936".

סעיף 10 - בתקבל

היו"ר א. כהן:

סעיף 11 - "גיטול".

סעיף 11 - בתקבל

היו"ר א. כהן:

סעיף 12 - גיצוע ותקנות".

מר גורגולט:

אנו מציעים לתת בסעיף זה סמכות מפורשת לשר לחייב
את סבצעי הקידוחים לעסות סדירות סיים וגם לטול
דוגמאות מהסיים והקרקע ולמסרן למנהל.

היו"ר א. כהן:

אני חושב שאפשר לפוסף בסעיף 12(1) את הסלים: "בצוע
סדירות ומסירת פרטים".

סעיף 12 בתיקון שהוצע על ידי מר גורגולט - בתקבל

חוק ואיקוח על קידוחי מים - אנשר

היו"ר א. כהן:

היטיבה בעולה.

היטיבה בעולה בשעה 18.30